ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Χριστούγεννα—Ἡ Ἀγάπη
Χριστούγεννα—Ἡ Εἰρήνη
Χριστούγεννα—Ὁ Ἥλιος

Χριστούγεννα. Τὸ μειδίαμα, τὸ ἄρωμα, ὁ γλυκασμός, τὸ θάλπος, ἡ ὡραιότης Νέου Κόσμου, Νέας Ζωῆς.

Ἀπὸ τὸ Σκότος εἰς τὸ Φῶς. Ἀπὸ τὴν Ἀπώλειαν εἰς τὴν Σωτηρίαν. Ἀπὸ τὴν Τυραννίαν εἰς τὴν Ἰσότητα καὶ τὴν Δικαιοσύνην. Ἀπὸ τὴν Δουλείαν εἰς τὴν Ἐλευθερίαν. Ἀπὸ τὴν ἧτταν εἰς τὴν Νίκην.

Ἰδοὺ ὁ Θεῖος παιάν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὰ Ὕψη τοῦ Οὐρανοῦ ἐπλήρωσε τὴν Γῆν, ἀκτινοβολήσας τὰς μελῳδίας του ἀπὸ τὴν Φάτνην τῆς Βηθλεέμ. Καὶ τὰ σπλάγχνα τῆς Γῆς ἐσκίρτησαν εἰς τὸ ἄκουσμα ὅτι νέον Φῶς εἰσήρχετο εἰς αὐτά.

⁂

Ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ αἱ ἁλύσεις ἐθραύσθησαν. Καὶ Θρόνοι αἱμοσταγεῖς τυράννων ἐκρημνίσθησαν. Καὶ εἴδωλα ἀσεβείας καὶ διαφθορᾶς συνετρίβησαν. Καὶ οἱ Δοῦλοι ἐγένοντο Ἐλεύθεροι. Καὶ οἱ Ἄνθρωποι Ἴσοι. Καὶ αἱ πενθοῦσαι καρδίαι ἐπαρηγορήθησαν. Καὶ αἱ θλιβόμεναι ψυχαὶ ἱλαρύνθησαν. Καὶ τὰ μέχρι μαρασμοῦ πνεύματα ἀνέθαλλον. Καὶ μία ἀπέραντος ἰαχὴ χαρᾶς καὶ ἀνακουφίσεως, θάρρους καὶ ἐλπίδος, εὐχαριστίας καὶ εὐγνωμοσύνης, ἰαχὴ θριάμβου, ἀπὸ περάτων τῆς Γῆς, ἀπὸ μυριάδων στομάτων, ἀνυψώθη μέχρις οὐρανοῦ. Εἰς τὸν οὐράνιον παιᾶνα ἀντήχει ὁ ὕμνος τῶν ἀνθρώπων ἀφυπνιζομένων, ἐλευθερουμένων, ἀνυψουμένων, δοξολογούντων.

⁂

Ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης ἀνέτελλε. Τὸ μειδίαμα τοῦ Θείου Βρέφους κατηύγαζε καὶ ἐθέρμαινε καὶ ἐστύλωνε εἰς τοὺς πόδας της τὴν πάσχουσαν τὴν παραπαίουσαν, τὴν πλανωμένην, τὴν ἁμαρτωλὴν Ἀνθρωπότητα. Καὶ ἡ Ἀνθρωπότης ὑψωθεῖσα, ἀναβαπτισθεῖσα, ἐξαγνισθεῖσα ἔκυψε καὶ προσεκύνησε τὸν Γεννηθέντα Θεόν.

⁂

Ὁ ἀστὴρ ὁ ὁδηγήσας τοὺς Μάγους εἰς τὴν Φάτνην τῶν ἀλόγων λάμπει καὶ θὰ λάμπῃ ἐσαεὶ εἰς τὸ Στερέωμα ἵνα ὁδηγῇ καὶ φωτίζῃ τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὸν δρόμον της καὶ εἰς τὸν σκοπόν της. Εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης. Εἰς τὸν δρόμον αὐτὸν πολλαὶ ἀκόμη φύονται αἱ ἄκανθαι. Πολλαὶ αἱ ὀξεῖαι καὶ σκληραὶ πέτραι αἱ κατακόπτουσαι τὰ γόνατα τῆς ὁδοιπορούσης ἀνθρωπότητος. Τὸ αἷμα μιαίνει ἀκόμη τὴν λευκότητα τῆς Θείῳ Δακτύλῳ χαραχθείσης ὁδοῦ. Ἀθλιότητες καὶ ἀδικίαι καὶ στεναγμοὶ καὶ λύκων ὠρυγαὶ δὲν ἔπαυσαν ἀκόμη ἀπὸ τοῦ νὰ σκιάζουν πενθίμως ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὴν ὁλόφωτον τοῦ Χριστοῦ εἰκόνα καὶ νὰ διακόπτουν παρατόνως καὶ ὀδυνηρῶς τὴν ἁρμονίαν τοῦ Θείου κηρύγματος τῆς παγκοσμίου ἀγάπης. Ἀλλ' ἡ Χριστιανικὴ ψυχὴ παλαίει ἐντόνως καὶ ἀκαταβλήτως. Παλαίει καὶ νικᾷ. Ἀλλὰ τὸ Χριστιανικὸν πνεῦμα πληροῖ τὸν κόσμον καὶ κυριαρχεῖ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αὐτοῦ. Ἡ ἀνάπλασις, ἡ ἀναζύμωσις, ἡ ἀναδημιουργία κόσμου ὁλοκλήρου σκότους καὶ διαφθορᾶς ἡ ὁποία ἤρχισε τὸ Κοσμοσωτήριον ἔτος τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως βραδέως μὲν καὶ διὰ πολλῶν ἐμποδίων ἀλλ' ἀσφαλῶς καὶ παγίως συντελεῖται διηνεκῶς, ἀκαταπαύστως, θριαμβευτικῶς. Τὰ προσκόμματα συντρίβονται. Αἱ ἄκανθαι βάπτονται μὲν εἰς τὸ αἷμα ἀλλ' ἐκριζοῦνται. Αἱ τραχύτητες λειαίνονται, αἱ σκληρότητες ἀπαλύνονται. Καὶ ὁ κόσμος παρ' ὅλας τὰς ἐνσκηπτούσας θυέλλας αἵματος, ἀδικίας, καταθλίψεως, ἀθλιότητος προχωρεῖ καθ' ἑκάστην καλλίτερος, γενναιότερος, ἠθικώτερος, δικαιότερος, Χριστιανικώτερος, ὠθούμενος ὑπὸ τῆς παντοδυνάμου καὶ ζωογόνου πνοῆς τοῦ ἐν Βηθλεὲμ γεννηθέντος γλυκυτάτου Ἰησοῦ. Διότι εἰς τὸ ἐκ τῶν χειλέων Αὐτοῦ ἐκπεμπόμενον ἅγιον Πνεῦμα, τὸ πανταχοῦ παρὸν καὶ τὰ πάντα πληροῦν, τὸ πνεῦμα τῆς Ἀγάπης καὶ Δικαιοσύνης, οὐδεμία θύελλα ἀνθρωπίνων πνευμάτων τεταραγμένων καὶ ἀδίκων καὶ δυσεσβῶν δύναται ν' ἀντιστῇ. Χάνονται εἰς τὴν ἄβυσσον, ἐνῷ ὑπεράνω αὐτῶν λάμπει τὸ Αἰώνιον Πνεῦμα τῆς Προόδου καὶ τῆς Ζωῆς καὶ τοῦ Δικαίου.

⁂

Ἡ ἀναβλέψασα καὶ πιστεύουσα εἰς τὸ ἀνέσπερον Φῶς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἀνθρωπότης εὔθυμος καὶ ἱλαρὰ καὶ εὔελπις καὶ ἐπιεικὴς ἀγαλλιᾷ σήμερον καὶ εὐφραίνεται, δοξολογοῦσα τὸν Ὕψιστον καὶ νέας ἀντλοῦσα δυνάμεις ψυχῆς διὰ τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς ἀπὸ τὴν ἄσβεστον ἀκτινοβολίαν τῆς Φάτνης τῆς Βηθλεέμ.

⁂

Καὶ ἐνῷ πάντες οἱ λαοὶ χαίρουσι σήμερον μὲ τὰς καρδίας καθαράς, ἁγνὸν τὸ πνεῦμα, λευκὰς τὰς χεῖρας, μόνον μία φυλὴ ἀνθρώπων λεγομένη Χριστιανικὴ μολύνει μὲ τὰς μιαιφόνους χεῖρας της καὶ τὴν δυσώδη πνοήν της τὴν ἁγίαν ἡμέραν τῆς παγκοσμίου χαρᾶς. Ἑορτάζουν φεῦ! καὶ αὐτοὶ Χριστούγεννα!

Ἀναπέμπουν καὶ αὐτοὶ εὐχὰς καὶ δοξολογίας πρὸς τὸ Τεχθὲν Βρέφος. Ἀλλ' αἱ χεῖρες των στάζουν αἷμα. Ἀλλ' αἱ χεῖρες των ἀντὶ λαμπάδων κρατοῦν δαυλοὺς ἐμπρησμοῦ φρίκης φόνου καὶ ὀλέθρου. Αὐτῶν τὰς μαύρας ψυχὰς δὲν φωτίζει τὸ φῶς τῆς Βηθλεέμ. Φωτίζουν αὐτὰς αἱ φλόγες τῆς Ἀγχιάλου. Φυλὴ κατηραμένη, φυλή, ἣν ὁ Ἅδης ἐξήμεσεν ἐπὶ τῆς Γῆς ἵνα εἶνε μάστιξ τῆς ἀνθρωπότητος. Φυλὴ ὑβρίζουσα τὸν Χριστόν. Φυλὴ ἡ ἄρνησις τοῦ Χριστοῦ. Φυλὴ ἡ καταπατοῦσα τὸν Χριστόν. Φυλὴ ἣν μάτην ὁ Ἑλληνισμὸς προσπάθησε νὰ προσεγγίσῃ πρὸς τὸν Χριστόν.

Ἀπ' αὐτῆς τῆς φυλῆς, ἀπὸ τῶν ὑβριστῶν καὶ ἀρνητῶν τοῦ Χριστοῦ, τῶν σφαγέων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ἂς ἀποστρέψῃ σήμερον μετὰ φρίκης τὸ πρόσωπον σύμπασα ἡ Ἀνθρωπότης.

Ε. Λ.

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΥ
(Ἕλληνος ἁγιογράφου τοῦ 11ου αἰῶνος) ἐξ εἰκόνος τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΤΕ ΣΤΡΑΤΟΝ ΚΑΙ ΣΤΟΛΟΝ

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρις.

ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΜΑΝΔΡΑΚΙ

Χριστούγεννα ποῦ ἔμελλαν νὰ κάμουν τὴν χρονιὰν ἐκείνην οἱ χριστιανοί, οἱ ἄνθρωποι τοῦ χωριοῦ! Ἂν ἐπερίμεναν ἀπὸ τὸν μπάρμπα-Στάθην τὸν Γρούτσον μὲ τὴν βάρκα του, τὴν πολλάκις καλαφατισμένην καὶ πισσωμένην νὰ τοὺς φέρῃ ἀρνιὰ νὰ φᾶνε! Οἱ καιροὶ ἦσαν τόσον ἀκατάστατοι, μὲ ὅλα τὰ χιόνια ποῦ εἶχε ρίξει γύρω στὰ βουνὰ — ἕως τὴν παραθαλασσίαν, στὴν ἄμμο τοῦ γιαλοῦ εἶχαν καταβῆ τὰ χιόνια. Καὶ μέσα στὸ χωρίον εἶχε πιάσει τὸ χιόνι. Καὶ ὅλαι αἱ στέγαι τῶν οἰκιῶν, ἀπὸ πλάκες ἢ ἀπὸ κεραμίδια, εἶχον καλυφθῆ ἀπὸ παχὺ λευκὸν στρῶμα. Καὶ εἰς ὅλους τοὺς δρόμους καὶ τὰ σοκάκια τοῦ χωριοῦ εἶχε σωρευθῆ γόνα τὸ χιόνι πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ Μιχαλιοῦ τῆς Μερεγκλίνης καὶ ὅλων τῶν ξυπολύτων παιδιῶν τῆς γειτονιᾶς, ὅπου δὲν ἄφησαν γρηὰν ἢ νέαν, ἢ κορίτσι ἢ παιδὶ ποῦ νὰ φορῇ παπούτσια νὰ περάσῃ, χωρὶς νὰ τῆς σπάσουν τὴν στάμναν, ἢ νὰ τὴν στραβώσουν στὸ ἕνα μάτι, ἢ τὴν κουφάνουν ἀπὸ τὸ τὸ ἕνα αὐτὶ μὲ τοὺς τεραστίους καὶ πολὺ σφιχτοὺς βώλους χιόνος, ὁποῦ ἐξεσφενδόνιζον ἐναντίον των. Ἐκυλοῦσαν μεγάλες μπάλες ἀπὸ χιόνι, τὰς ἐξόγκωναν ἐπ' ἄπειρον, καὶ τὰς ἐσώρευον μπροστὰ στὴν αὐλὴν τῆς Μερεγκλίνης ὁ Μιχαλιός, ὅστις εἶχε παιδιόθεν μέγα δαιμόνιον πλαστικῆς, ἐσχεδίαζεν ἕνα πελώριον [illegible] εἰς σχῆμα ἀνθρώπου—Τούρκου ἢ λευκου [illegible] καὶ μὲ τὴν τσιμπούκα του. Ἀκολούθως ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ κατῶγι τὴν [illegible] μπογιὰν ἀπὸ κοκκινόχωμα [illegible] τοῦ μάστρο-Γιώργου τοῦ Μελεγκλῆ, [illegible] ἐζωγράφιζε κόκκινον τὸν λευκὸν Ἀράπη — κόκκινα μάτια, κόκκινα φρύδια, κόκκινα γένεια καὶ μαλλιά, κόκκινην καπόταν καὶ βράκαν, ὅλα κατακόκκινα. Ἦτο φοβερὸν τὴν θέαν τὸ τέρας ἐκεῖνο τῆς ἐκ χιόνος ἀνδριαντοποιΐας.

Μὲ αὐτὸν τὸν καιρὸν ἐβγῆκε τὴν νύκτα, βαθειὰ πρὸ τῆς χαραυγῆς, ἀπὸ τὸ σπιτάκι του, [illegible] τὸν αἰγιαλόν, ὁ μπάρμπα — Στάθης ὁ Γρούτσος, [illegible] τοὺς ναυτικοὺς μουτζάδες ἤτοι τὰ [illegible] ὑποδήματά του, κατέβη μὲ [illegible], τρίζων ἐπὶ τῆς χιόνος εἰς τὴν ἀποβάθραν, ἔσυρε τὴν μπαρούμα τῆς βάρκας του, ἐπήδησε μέσα, κ' ἐξύπνησε τὸν δεκαπεντούτην υἱόν του, τὸν Στεφανῆν, ὅστις ἐκοιμᾶτο πολὺ ζεστὰ ὑποκάτω στὴν πλώρη τῆς βάρκας.

— Σήκω, παιδί μ', παιδί μ'! Στεφανῆ, σήκω, Στεφανῆ!

Τὸν ἔσεισε βιαίως, κ' ἐτράβηξε τὴν τσέργα νὰ τὸν ξεσκεπάσῃ.

— Σῦκο! εἶπε μέσα στὸν ὕπνο του ὁ Στεφανῆς. Καὶ ποῦ βρέθηκε, τὸ σῦκο;

— Ἐκεῖ ποῦ θὰ πᾶμε, Στεφανῆ, εἶπεν ὁ γέρο—Γρούτσος, θὰ βρῇς πολλὰ σῦκα νὰ φᾷς, Στεφανῆ! Ἀκόμα καὶ κοκκόσες θὰ βρῇς, γιὰ νὰ κάμῃς σουτζούκια.

Ὁ γέρω—Γρούτσος ἐμιμεῖτο ἐδῶ τὴν διάλεκτον τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου τοῦ Πηλίου, πρὸς τὴν ἀκτὴν τοῦ ὁποίου ἐσκόπευε νὰ ταξιδεύσῃ, κοκκόσες ὠνόμαζαν ἐκεῖ τὰ καρύδια.

⁂

Ὁ Στεφανῆς ἐσηκώθη, ἐκρύωσεν, ἐξεστάθη. Ἔπιασε τὸ κουπί. Ὁ γέρων εἶχε σηκώσει ἤδη τὸ σίδερο, τὴν ἄγκυραν τῆς βάρκας, κ' ἔκαμε τὸ πανί, ἔπιασε τὴν σκόταν, κ' ἐκάθησεν εἰς τὴν πρύμνην νὰ κυβερνήσῃ. Ὁ ἄνεμος, ἄστατος, ἐφαίνετο νὰ εἶνε μᾶλλον γραῖος, ἢ νὰ κλίνῃ πρὸς τὸν λεβάντην, αὐτὸ τὸ πρωΐ. Ἄμποτε νὰ τὸν ἐπήγαινε σορόκον. Τὸν γέρο—Γρούτσον δὲν τὸν ἔμελεν ἂν θὰ ἔρριχνεν βροχὴν ἢ νερόχιονον—διὰ νὰ ψηλώσῃ πάλιν τραμουντάνα, νὰ πέσῃ ἄλλο χιόνι αὔριον τὸ πρωΐ. Ἤρκει νὰ μποροῦσε ν' ἀρμενίσῃ πρύμα.

Ἔκαμψαν τὸ Καλαμάκι, παρέπλευσαν τῆς Κουκουναριές, ἔφθασαν εἰς τὴν Ἁγίαν Ἑλένην, τὴν δυτικωτέραν ἀκτήν. Ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ μιλίων διάστημα. Εἶχαν νὰ πλεύσουν ἀκόμη ἄλλο τόσον, διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸν ἀντικρυνὸν μικρὸν ὅρμον, τῶν Πλατανιῶν, παρὰ τὴν ἄκραν τῆς Σηπιάδος. Ἀλλ' ἐκεῖ τὸν ηὗραν μαΐστρον κατάμπροστα.

Ὁ γέρο—Στάθης, εἶχε περιπλεύσει μὲ αὐτὴν τὴν βάρκαν, τὴν πολλάκις καλαφατισμένην καὶ πισσωμένην καὶ μὲ ἄλλας πρὸ αὐτῆς, ἑκατοντάκις αὐτὴν τὴν νῆσον του, εἶχεν ἐπισκεφθῆ τρισεκατοντάκις ὅλας τὰς γειτονικὰς ἀκτὰς καὶ τοὺς ὅρμους. Καὶ δὲν ηὕρισκεν εὔκολα τὸ μάτι του. Ἐκλινάρισε τὸ πανί, κ' ἐδοκίμασε νὰ πλεύσῃ μὲ τέσσερα κουπιά, δύο χειρι[illegible]μενος αὐτὸς καὶ δύο ὁ υἱός του, ἐναντίον [illegible] ἀνέμου. Ἀλλ' ὁ μαΐστρος ἐφαίνετο ὅτι [illegible] ἐνεργίζετο κ' ἐθύμωνε περισσότερον. Ὅσ[ον] ἐδοκίμαζε νὰ προχωρήσῃ αὐτός, τόσον τὸν [ἔ]ρεπτεν ὁ ἄνεμος, φουρτούνα, κυαμέτ.

Ἐδοκίμασε νὰ λοξοδρομήσῃ ὀλίγον [illegible] ίδα, διὰ νὰ προσπαθήσῃ νὰ ὑπερφαλα[γγίσῃ] τὸν ἄνεμον, μὲ ἡμιαναπεπταμένον τὸ πανί. [Ὁ] ἄνεμος τώρα ἐγίνετο σχεδὸν μπονέντ[ης] [illegible] ρέπετο πρὸς δυσμάς, κ' ἐτίναζε τὰ κ[ύματα] [εἰς] τὴν πλώρην καὶ εἰς τὴν πλευρὰν τῆς [βάρκ]ας, κ' ἐμαγκάνιζεν ὅλην τὴν σκάφην, κ' [τὸ]ν μπάρμπα—Στάθην καὶ τὸν υἱόν του, [φουρ]τούνα, ζάδι!

Ἐμαΐνάρισε πάλιν, κ' ἐδοκίμασε μὲ τ[illegible] νὰ «τοῦ πάρῃ τὸ γνῶτο» τοῦ ἀνέμ[ου] [ἀπὸ τ]οῦ ἀντιθέτου μέρους, πρὸς ἀνατολάς. [Ἡ] σκάφη ἐκλυδωνίζετο μέχρις ἀγωνίας κ[illegible] [κιν]δυνεύ[ου]σα νὰ συντριβῇ καθ' ἑαυτὴν πρὶν πρ[illegible] [illegible]. Θάλασσα, κυαμέτ!

⁂

Ὁ γέρο—Γρούτσος ἀνέκρουσε πρύμνη[ν]. [Πα]ραμονὴ Χριστουγένων, καὶ εἶχε λο[γαριάσει] νὰ ἐπιστρέψῃ, πρὶν ξημερώσῃ ἡ ἑορτή, [illegible] ησέν του, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸν Γιάν[νην] Μπόζαν, τὸν χασάπην, τὰ ὀλίγα ἀρνιά, τὰ [illegible] εἶχεν ἐμπιστευθῆ ἐκεῖνος εἰς ἕνα κολλήγ[αν] εἰς τὰ πέρα χωρία, ὅπως χρησιμεύσουν [διὰ τὴν] ἑορτήν. Καὶ τώρα ἐβασίλευεν ὁ ἥλιος τῆ[ς] μονῆς, ἥλιος λοξὰ βαδίζων βραχὺν δρό[μον] [εἰς] μίαν ἄκρην τ' οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἄπρακ[τος] [illegible] ἐπόδιζεν εἰς μίαν ἔρημον ἀκ[τὴν] [τῆς ν]ήσου του. Ὤ, ἐκεῖ ἦτο πεπρωμένον ν[ὰ κάμουν] Χριστούγεννα, τὴν χρονιὰν ἐκείνην!

⁂

Ἐνύχτωσε, κι' ὁ γέρο—Ντανάκια[ς] μὲ τὴν κόρην του τὴν Βασώ, κορασίδα [illegible] χρονῶν, εἶχε κλεισθῆ εἰς τὴν καλύβην τ[ου] [illegible] σίον εἰς τὴν ἔρημον ἀκτὴν τῆς Τουρκό[illegible] βορειότερον ὀλίγον ἀπὸ τὴν Ἁγίαν [Ἑλένην]. Ἡ κόρη εἶχεν ἀνάψει τὸν λύχνον, κ' [illegible] πλέξῃ τὴν κάλτσα της. Ὁ πατὴρ [illegible] εἶπε.

— Δὲ δουλεύουν ἀπόψε· ξημερώνει [Χριστού]γεννα.

Ἡ μικρὴ ἄφηκε τὴν κάλτσα της κ[illegible]

— Κ' εἶν' ἀλήθεια, πατέρα, πῶς [illegible] τώρα οἱ καλλικαντζάροι;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ! βρέξ' νἄγγη [illegible]

— Εἶνε τόσοι πολλοί; Εἶπε μὲ φρ[ίκην] [ἡ] κόρη. Καὶ τί κάνουν; Φωλιάζουν στα[illegible] [illegible] φτύνουν ἀπάνω στῆς σούβλα[ις] [τὸ] γουρουνίσιο κρέας... Δέρνουν τα [illegible] [illegible] τοια, ὅσα δὲν κάνουν φρόνιμα.

— Ἀλήθεια;

— Ἔρχονται καὶ χτυποῦ' τῆς πόρ[ταις] [τὴ] νύχτα.

Μόλις εἶπε τὴν λέξιν αὐτὴν ὁ [illegible] κ' ἡ πόρτα τῆς καλύβης ἐκρούσθη βιαί[ως] [illegible] ντούκ!

Τῆς μικρῆς Βάσως τὸ αἷμα ἐπάγ[ωσε]. [Ὁ] πατήρ της ὁ ἴδιος τὰ ἐχρειάσθη.

— Ἀνοῖξτε! εἶπεν ἀνδρικὴ χοντ[ρὴ φωνή]. Εἴμαστε καλοὶ ἄνθρωποι.

Ὁ Ντανάκιας ἐδίστασεν. Εἶτα ἐλα[illegible] ἀφοῦ ἐπίστευεν ὅτι δὲν ἦσαν καλλικ[άντζαροι]

— Ποιοί εἶστε;

— Εἶμ' ἐγώ, ὁ μπάρμπα—Στάθη[ς ὁ Γρού]τσος, ὁ καϊκτσῆς, κι' ὁ Στεφανῆς ὁ [illegible]

Ὁ Ντανάκιας ἤνοιξε τὴν θύραν. [Ὁ] γέρο—Γρούτσος καὶ ὁ υἱός του.

— Καλῶς σᾶς ηὕραμε!

— Καὶ ποῦ βρεθήκατε 'δῶ, στὸ [Μανδράκι]; ἠρώτησεν ὁ χωρικός.

Μανδράκι ἐκαλεῖτο γραφικῶς ὁ μ[ικρὸς] [λι]μένας ὁρμίσκος, μία ἀγκάλη ὡραία [illegible] μὲ χαμηλὴν ὀχθὴν γύρω,—γύρω, [illegible] πράγματι μὲ μάνδραν αἰγοβοσκοῦ μὲ [illegible] τὸν φράκτην της. Ἡ καλύβα τοῦ Ν[τανάκια] [ἀπ]εῖχε δέκα βήματα ἀπὸ τὸ Μανδράκι.

— Ποῦ σ' αὐτὸν τὸν κόσμ[ον] [illegible] ἐρημίτης.

Ὁ Ντανάκιας ἐκατοίκει [illegible] κτήματος τὸ ὁποῖον ἐξάνοιγ[illegible] ὁ ἴδιος, ὡς κολλήγας καὶ συ[illegible] ἄνθρωπον τῆς πόλεως. Σπα[νίως] [illegible] ἐπισκέπτας, καὶ μάλιστα τὴν [illegible]

Ὁ μπάρμπα—Στάθης [illegible] τὴν μικρὰν Ὀδύσσειάν του.

— Καὶ τώρα θὰ κάμουμε μαζί Χ[ριστού]γεννα ἐδῶ στὴν ἐρημιά;

— Κατὰ πῶς φαίνεται, ἐστέναξεν ὁ Ντανάκιας! Κ' ἔτσι δὲν ἔχετε ἀρνιὰ [illegible] στὸ χωριό;

— Ποῦ νὰ τὰ βροῦμε;

— Καὶ γιατί δὲ σφάζουν γ[ουρουνάκι], [πα]τέρα; ἠρώτησεν ἡ μικρὴ Βασώ.

Ὅλοι ἐγέλασαν.

Ὁ Στεφανῆς, πρὶν εἰσέλθωσι εἰς [τὴν] καλύβην, εἶχεν ἀκούσει γρυλλισμὸν ἐκ[illegible] ησίον. καὶ εἶχε διακρίνει ἀμυδρῶς [illegible] τὸ [illegible] μίαν γουρούναν δεμένην εἰς ἕνα παλοῦκι, μὲ τὰ γουρίδιά της.

— Πατέρα εἶπεν ἀνήσυχος, κρυφὰ εἰς τὸ οὖς τοῦ μπάρμπα—Στάθη, ἔρχεσαι νὰ κλέψουμε τὴ γουρούνα μὲ τὰ γουρουνόπουλα, νὰ τὴν πᾶμε στὸ χωριό; . . . καὶ νὰ ποῦμε τοῦ Μπόζα, νά, αὐτά, ηὕραμε, αὐτὰ σοῦ φέρνουμε!

— Σιώπα!

Ὡς τόσον, κατὰ τὸ «δίδω σοφῷ ἀφορμήν», ὁ μπάρμπα Στάθης ἐσοφίσθη, καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ντανάκιαν.

— Νὰ μὴ σοῦ βρίσκωνται τίποτε ἀρνάκια, Γιάννη;

— Εἶχα δυὸ—τρία:

— Μοῦ τὰ δίνεις; . . . νὰ πάω ἀσπροπρόσωπος στὸ χωριό: . . . γιὰ νὰ σοῦ σηκώσω καὶ σένα τὸ βάρος, γλήγορα.

— Θὰ φύγουμε ἀπ' τὴ ζεστασιά, [illegible] ἔρα;... Φουρτούνα, κυαμέτ!

— Ὅπου εἶνε τώρα, θὰ μπον[illegible]

— Καὶ θὰ τὰ πληρώσῃς, κ[illegible] ἔχεις λεπτά;

Ὁ Στάθης ἐξεκομβώθη, κ' [illegible] κούλαν ἀπὸ τὸν κόλπον του [illegible] τράχηλον. Ἔβγαλε πέντε ἢ ἕξ ἀργυρᾶ τάλληρα.

— Νά, [illegible]ρε, Γιάννη.

Ὁ Ντανάκιας ἔτρεξε, κ' ἔφερε τ' ἀρνιά, ὅσα εἶχε.

Ὁ Στάθης ὁ Γρούτσος τὰ ἐμβαρκάρισε, καὶ ἀπέπλευσε μὲ τὸν υἱόν του. Ὁ ἄνεμος εἶχε κοπάσει. Ἔβαλαν πλώρην διὰ τὸ μεσημβρινὸν χωρίον, ὅπου ἔφθασαν εἰς τὰς δύο μετὰ τὰ μεσάνυκτα—τὴν ὥραν ὅπου ἡ χαρμόσυνος κλαγγὴ τῶν κωδώνων ἐκάλει τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν νυκτερινὴν Ἀκολουθίαν τῶν Χριστουγέννων.

Ἀλ. Παπαδιαμάντης

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

Εὐτυχεῖς λογιζόμεθα δημοσιεύοντες τὰς ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἀληθείας» τὰς εἰκόνας τῶν ἐν Κρήτῃ κατελθόντων Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν διὰ τὴν διοργάνωσιν τῆς Κρητικῆς χωροφυλακῆς καὶ πολιτοφυλακῆς.

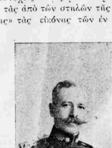

Α. ΜΟΜΦΕΡΑΤΟΣ
Ταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΠΑΪΡΑΣ
Λοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ

Δ. ΓΙΔΑΣ
Λοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ

ΤΟΛΙΑΣ ΡΕΓΚΛΗΣ
Λοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ

Χ. ΔΑΛΙΑΝΗΣ
Ὑπολοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ

ΗΡ. ΑΞΕΛΟΣ
Ὑπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΕΝΟΣ ΗΡΩΑ

Α'.

Μιὰ ὥρα χτυποῦσε ὁ ἄγριος ἁρματωλὸς τοῦ Ραντοβιζιοῦ Δῆμος Μπλακιᾶς τὴν ἐξώθυρα τοῦ σπιτιοῦ του, στὴ Σκουληκαριά, κι' ἡ ἐξώθυρα δὲν ἄνοιγε.

Ὅλο τὸ Χωριό, γνωρίζοντας τὸ τί εἶχε γείνει καὶ τί μποροῦσε νὰ γείνῃ, ἅμα τὸν ἀπείκασε τὸν Δῆμο Μπλακιᾶ ἀπὸ μακρυὰ νἄρχεται, πρόντησε μέσα στὰ λόγγα γιὰ νὰ μὴν τὸν ἰδῇ καὶ νὰ μὴν τὸν ἀκούσῃ θυμωμένο, ποῦ εἶταν ἄγριος σὰ γενίτσαρος, καὶ μαῦρος σὰ δαυλί, τὴ στιγμὴ ποῦ θὰ μάθαινε ἐκεῖνα, ποῦχαν γείνει στὸ σπίτι του!

Μιὰ ὥρα χτυποῦσε ὁ ἄγριος Δῆμος Μπλακιᾶς τὴν ἐξώθυρα τοῦ σπιτιοῦ του κι' ἡ ἐξώθυρα δὲν ἄνοιγε! Τότε, ἐνῷ τὰ δυὸ παλληκάρια του σκέκονταν κερωμένα ἀπὸ τὸ φόβο τους, γύρισε τὸ ντουφέκι του κατ' ἀπάνω στὴ κλειδωνιὰ τῆς κι' ἐπυροβόλησε, ἐπυροβόλησε ἀκόμα καὶ μὲ τὶς δυὸ του τὲς πιστόλες· ξεπετάχθηκε πέρα ἡ κλειδωνιὰ κι' ἡ ἐξώθυρα ἄνοιξε. Μπαίνει μέσα στὸ σπίτι του καὶ τὸ βρίσκει ἔρημο. Ἡ γυναῖκα του κι' ἡ μοναχοθυγατέρα του, ἡ Γκόλφω, εἶχαν γείνει ἄφαντες! Ποῦ εἶχαν πάει; Τ' εἶχαν γείνει;

Πετιέται στὸ μεσοχῶρι μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι γιὰ νὰ ρωτήσῃ. Τὰ καημένα τὰ παλληκάρια του εἶχαν γείνει ἄφαντα. Φωνάζει μὲ ὅλη του τὴ δύναμη τοὺς γειτόνους, τοὺς προεστούς, τὸν παπᾶ, ἀλλὰ καθόλου φωνή! Τὸ Χωριὸ εἶταν ἔρημο ἀπ' ἀνθρώπους, σὰ νὰ τὤχε ξεκληρήσει μεγάλο θανατικό, ἂν κι' οἱ κόττες, ποῦ βόσκανε στὲς αὐλὲς καὶ στοὺς δρόμους, καὶ τὰ σκυλλιά, ποῦ γαύγιζαν ὀπίσω ἀπὸ τὲς φράχτες, μαρτυροῦσαν ὅτι τὸ Χωριὸ ζοῦσε καὶ παραζοῦσε.

Τὰ δόντια τοῦ Δήμου Μπλακιᾶ ἔτριζαν, τὰ χείλια του ἄφριζαν, τὸ κορμί του ἔτρεμε καὶ τὰ [illegible] του [illegible] φωτιὲς σὰ ἀστροπελέκι! Τί εἶχε γείνει τὸ Χωριό; Τ' εἶχε γείνει ἡ γυναῖκα του κι' ἡ θυγατέρα του; Μὴν τοὺς εἶχαν σκλαβώσει κλέφτες; Μὴν τοὺς εἶχαν πάρει Ἀρβανίτες γιὰ [illegible]νινα;

Αὐτὰ βάνοντας μὲ τὸ νοῦ του, τράβηξε ἴσια πέρα, χωρὶς νὰ ξέρῃ ποῦ πηγαίνῃ. Σὲ λίγη ὥρα κατάλαβε, ὅτι βρίσκονταν μέσα στὸ λόγγο. Ἔβαλε τ' αὐτί του ν' ἀκουρμαστῇ τίποτε κυπροκούδουνα, ἀλλὰ τοῦ κάκου! Πουθενὰ δὲν ἀκούγονταν τίποτε κι' ἡσυχία μεγάλη βασίλευε στὸν λόγγο. Τράβηξε ἴσια μέσα ἀκόμα, κι' ἐκεῖ ποῦ πήγαινε ἄσκοπα μιὰ νύφη ἔπεσε ἀπάνω στὸ δρόμο του. Ἰδόντας την ὁ Δῆμος Μπλακιᾶς ρυάστηκε φοβερά, σὰ λαβωμένο λιοντάρι, κι' ἀχολόγησε ὅλος ὁ λόγγος. Ἡ γυναῖκα ξεφώνησε ἕνα «Ἄ!» κι' ἔπεσε κατὰγῆς ξερή καὶ πεθαμένη ἀπὸ τὸ φόβο της! Προχώρησε κατὰ τὸ λόγγο μέσα, σὰν ἀγρίμι, σὰ στοιχειό, σὰν κακὸ θανατικό, καὶ τὰ πουλλιὰ ξεπετοῦσαν στὸ διάβα του καὶ ξέφευγαν τρομασμένα, σὰ νὰ τἄσκιαζε γεράκι. Πήγεπήγε κάμποσο διάστημα καὶ νὰ σου πέφτει ἀπάνω στὸ διάβα του μιὰ γρηά. Ρέκαξε πάλε ὁ Δῆμος κι' ἡ γρηὰ πέφτει στὰ γόνατά του καὶ τὸν παρακαλάει:

— Κόψε μ' ἐμένα μοναχά, καπετάνε μ', νὰ γλυτώσ' τὸ καημένο τὸ Χωριὸ ἀπὸ τὴν ὀργή σ'...Τὸ καημένο τὸ Χωριό, ποῦ δὲ σὲ φταίει τίποτε!

— Ποῦν' ἡ γυναῖκα μ' κι' ἡ θυγατέρα μ'!

Μούγκρισε, σὰ θεριό, ὁ Δῆμος.

— Ἀπ' τὸν Θεὸ νὰ τσὄβρουν, καπετάνε μ'! Ἀπ' τὸ Θεὸ νὰ τσὄβρουν κι' οἱ δυό!

Ἀπολογήθηκε ἡ γρηά.

— Πὲ μου, μωρή στρίγλα, τί ἔτρεξε σπίτι μου, γιατὶ σ' ἔκοψα, ἂν δὲν μοῦ πῇς τὴν ἀλήθεια!

Καὶ σήκωσε κατ' ἀπάνω της τὸ σπαθί του.

— Νά, καπετάνε μ'! (ἀπολογήθηκε ἡ γρηὰ μὲ τὴν ψυχὴ στὰ δόντια ἀπὸ τὸ φόβο της). Ἡ θυγατέρα σ' σ' ἐντρόπιασε, καὶ τὴν πῆρε ἡ μάννα σ' κι' ἔγειναν ἄφαντες! Ἔχουν τώρα μιὰ βδομάδα ἀπάνω—κάτω